

เวทีประชุมชี้แจงกรณีเกษตรกรได้รับผลกระทบจากสัตว์ศัตรูพืชในพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๗ นายวีรชิต วรวิชัยกุล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง จัดเวทีประชุมชี้แจงกรณีเกษตรกรได้รับผลกระทบจากสัตว์ศัตรูพืชในพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวง ในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนสิงหาคม ๒๕๖๗ โดยมีผู้นำชุมชนจากทุกหมู่บ้าน ทั้ง ๑๙ หมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังข้อมูล ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ณ ห้องประชุมร่วมพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

สืบเนื่องจากในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนสิงหาคม ๒๕๖๗ ได้มีชาวบ้านจำนวน ๔๐ ราย ยื่นคำร้องขอรับความช่วยเหลือกรณีพื้นที่เพาะปลูกและพืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากการระบาดของหนุทองขาวและหนุหรีง ประกอบไปด้วย ข้าวโพด ๔๓ ไร่ กาแฟ ๖๒ ไร่ ๗๗ ตารางวา และพืชผลอื่นๆ ได้แก่ เงาะ ๓ ไร่ โกโก้ ๙ ไร่ รวมเสียหายทั้งหมด ๑๑๗ ไร่ ๗๗ ตารางวา เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบ พบว่าลักษณะความเสียหายไม่สิ้นเชิง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตรเสียหายเป็นบางส่วน ไม่ได้เสียหายทั้งหมด และพืชยืนต้นไม่ได้รับความเสียหาย

นางสาวนันทยา แก้วใจดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ จากสำนักงานเกษตรอำเภอแม่ฟ้าหลวง ได้อธิบายสาเหตุของการระบาดในครั้งนี้ไว้ว่า กอไผ่ในพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวง มีอายุอยู่ในช่วง ๔๐ - ๕๐ ปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เกิดเหตุการณ์ “ไผ่ตายขุย” กล่าวคือ ต้นไผ่ออกดอกเป็นเมื่อดอกกลางมากองอยู่ที่กอไผ่ เรียกว่า ขุยไผ่ เมื่อต้นไผ่ออกดอกจะทำให้ไผ่ต้นนั้นตาย เรียกว่า “ไผ่ตายขุย” ประกอบกับหนุที่อาศัยอยู่ในป่าใช้ชีวิตอยู่บริเวณต้นไผ่ หนุมีแหล่งอาหารจำนวนมากจึงเจริญเติบโตเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว เมื่อต้นไผ่ตายทำให้อาหารมีไม่เพียงพอจึงพากันออกมาจากป่ามากัดกินพืชผลทางการเกษตรของชาวบ้าน แล้วจึงกลับเข้าป่าไป พืชผลทางการเกษตรจึงได้รับความเสียหาย ตัวอย่างเช่น ข้าวโพด หนุจะเริ่มกัดกินเมล็ดก่อน หากข้าวโพดงอกขึ้นฝักแล้วหนุจะปีนขึ้นไปกัดกินที่ส่วนปลายฝัก ทำให้ผลผลิตเสียหายเก็บเกี่ยวไม่ได้ เป็นต้น

นางสาวนันทยา แก้วใจดี ยังได้อธิบายเพิ่มเติมถึงแนวทางป้องกันไว้ว่า การป้องกันทำได้ยากเนื่องจากพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวงเป็นพื้นที่ป่า แม้ว่าเกษตรกรอำเภอจะทำการสำรวจและรายงานเหตุการณ์ระบาดของศัตรูพืชทุกวันพุธของเดือนแล้วแต่ก็ไม่สามารถคาดการณ์การระบาดได้ วิธีป้องกันจะต้องกำจัดและป้องกันตามหลักวิชาการ เช่น การทำปฏิทินการเพาะปลูก ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรหมั่นสำรวจพื้นที่เพาะปลูกหาแหล่งที่อยู่อาศัยของหนุ และเสนอให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่ฟ้าหลวง ดำเนินการจัดทำ

/โครงการ...

โครงการให้ความรู้ และสนับสนุนสารเคมีกำจัดหนู โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวง หากปีใดมีปริมาณ ฝนตกน้อย หรือประสบภัยแล้ง แหล่งอาหารของหนูมีไม่เพียงพอ หนูอาจลงมากัดกินพืชผลทางการเกษตรของ ชาวบ้านอีก อีกทั้งหนูท้องขาวสามารถขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว หากไม่ดำเนินการกำจัด จะเกิดหนูจำนวนมาก ในพื้นที่ เกษตรกรสามารถกำจัดหนูด้วยวิธีง่ายๆ โดยการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นศัตรูของหนู เช่น งู เขี้ยว เป็นต้น ส่วนการใช้สารเคมีกำจัดหนู เกษตรกรจะต้องได้รับการอบรมให้ความรู้การใช้งานที่ถูกต้องเพื่อให้การใช้สารเคมี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการใช้งานจริง และสามารถตรวจติดตามและประเมินผลการใช้งานได้

นายสมบุญ ประเทิง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ได้ชี้แจงแนวทางการช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ได้ดำเนินการ จัดประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เมื่อวันศุกร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ที่ประชุมได้พิจารณาข้อมูลรอบด้านโดยพิจารณาตามระเบียบกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. หนังสือจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ชร ๐๐๒๓.๖/ว๑๗๙๙๗ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการป้องกันและกำจัดหนูซึ่งเป็นศัตรูพืชที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อ พืชผลทางการเกษตรเป็นกรณีเร่งด่วน ตามภารกิจถ่ายโอน เรื่องการสำรวจช่วยเหลือป้องกันศัตรูพืช โดย ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๑๙๓๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติเพื่อประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินกรณีศัตรูพืช (หนูนา) ระบาดในจังหวัด พัทลุง “หนูนา” เป็นศัตรูพืชที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อต้นข้าว แต่ไม่ใช่ศัตรูพืชที่ป้องกันไม่ได้จนถึงขนาดเป็น ภัยพิบัติฉุกเฉินฉุกเฉินเช่นเดียวกับ “หอยเชอรี่” ที่กระทรวงการคลังเคยแจ้งการชักซ้อมแนวทางการดำเนินการ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานต่างๆ ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง

๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว๓๓๓๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การถือการปฏิบัติตามแนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีเป็นการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ในเบื้องต้นเป็นการเฉพาะหน้า เช่น การจัดหาสิ่งของในการดำรงชีพ การจัดหาที่พักชั่วคราว เป็นต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้การช่วยเหลือได้ทันที กรณีเป็นการช่วยเหลือเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดภัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่สำรวจความเสียหายและขอความช่วยเหลือไปยังส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เอกชน และองค์กรการกุศลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ในกรณีการช่วยเหลือไม่เพียงพอหรือมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพิ่มเติม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้โดยเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา โดยช่วยเหลือได้ไม่เกินหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังกำหนด สำหรับการช่วยเหลือในลำดับถัดไป เช่น ด้านพืช เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการให้ความช่วยเหลือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรประสานขอความช่วยเหลือไปที่อำเภอและจังหวัด ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ “สาธารณภัย” หมายความว่า สาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นโดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา

จากกรณีการระบาดของหนูท้องขาวและหนูหริ่งทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องช่วยเหลือประชาชนก่อนเป็นอันดับแรก โดยเสนอเรื่องผ่านอำเภอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเขตพื้นที่เกิดสาธารณภัย ภัยพิบัติฉุกเฉิน แต่กรณีเช่นนี้ไม่สามารถประกาศได้ เนื่องจากหนูท้องขาวและหนูหริ่งเป็นศัตรูพืชที่สามารถป้องกันได้ จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์เป็นสาธารณภัย ภัยพิบัติฉุกเฉิน ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงได้ออกหนังสือถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการป้องกันและกำจัดหนูตามภารกิจถ่ายโอน เรื่องการสำรวจช่วยเหลือป้องกันศัตรูพืช ดังนั้น จึงไม่สามารถจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้ คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวงจึงมีมติที่ประชุม ดังนี้

๑. เห็นด้วยกรณีไม่สามารถใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบและหนังสือที่เกี่ยวข้อง

๒. ให้มีการจัดประชุมชี้แจงผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้าน ทำความเข้าใจกรณีการใช้สารเคมีเพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การอบรมให้ความรู้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การลงทะเบียนรับวัสดุอุปกรณ์พร้อมทั้งนำไปใช้ให้ถูกต้องและให้มีการตรวจติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ

/นายสมบุญ...

นายสมบุญ ประเทิง ยังได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ได้ดำเนินการแจ้งผลการให้ความช่วยเหลือและชี้แจงทำความเข้าใจให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบทั้ง ๓ หมู่บ้าน แล้ว และเพื่อให้ทุกหมู่บ้านได้รับทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงได้เชิญทุกหมู่บ้านมาร่วมรับฟังในเวทีประชุมในวันนี้ และในส่วนของการใช้สารเคมีเพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้กำชับในเรื่องของการใช้สารเคมี จะต้องไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นพื้นที่ต้นน้ำ และพร้อมให้ความรู้กับเกษตรกรที่มีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง และสำนักงานเกษตรอำเภอแม่ฟ้าหลวง จะมีการจัดอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเกษตรกรในโอกาสต่อไป เพื่อให้สามารถใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย รวมถึงวิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การใช้เครื่องมือแบบต่างๆ ที่เหมาะสมอีกด้วย

